

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje ob 4 popoldne.
 Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi
 listi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
 Zdaljatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij
 lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge z
 emenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
 Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
 Prenosna značka: Za celo leto K 24—
 za pol leta 12—
 za tri mesece 6—
 Za nedeljsko izdajo za celo leto 5,20
 za pol leta 2,60

VEČERNA EDINOST

Posamezne številke se prodajajo po 6 vinarjev, zastarela
 številke po 10 vinarjev.
 Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene koloua
 Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov 10 v.
 Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih za-
 vodov 20 v.
 Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5—
 vsaka nadaljna vrsta 2—
 Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
 Oglase sprejema inseratni oddelček „Edinosti“. Naročniki
 in-reklamacije se pošiljajo v pravi listi. Plačuje se izključno na
 upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
 Prava in inseratni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška
 Asiškega št. 20. — Poštoupravilnični račun št. 841.652.

Boj ob przemyslskih utrdbah. Bitka na črti Sambor-Drohobyer-Stryj.

DUNAJ, 18. (Cenz.) Bitka ob Sanu nam je prinesla že v kratkih dneh važne uspehe: Zaveznim četam se je posrečilo, prekorčiti San med Przemyslom in Jaroslavovim, vreči na vzhodnem bregu stoječega branitelja iz njegovih, dolge mesece utrjenih pozicij in ga prisiliti, da se je umeknil. Samo v okolici Rodyma se zdi, da se še drži neka ruska skupina. Njen odpor se pa najbrž kmalu zlomi po bočnem pritisku. O posledicah tega posrečenega taktičnega predora se še ne more izreči sodba.

Boj ob utrdbenem pasu przemyslskem še traja. Na črti Sambor - Drohobyer - Stryj se je razvila bitka. Zdi se, da so Rusi tjakaj pritegnili ojačenja iz južnozgodnje Galicije. Njihova ofenziva proti ozemlju Kolomeja - Čeracovice je popustila.

Na srednjem Poljskem se vrše dva dni sem srditi boji. Močne ruske sile, najbrže rezerve, ki so prišle preko Ivangoroda, so trčile ob naše čete, ki so prodrle preko Lysegore in Kamienie.

Na Kurskem se je ustvarila trdno zvarjena nemška fronta, ob kateri se izjalovljajo vsi ruski naskoki. Pred kratkim osvojeno ozemlje se vzdržuje. Nove akcije se pripravljajo južno od Njemena.

Na francoskem bojišču je položaj stalen. Bistveni prostorni nemški se po umiku Nemcev iz Steenstrate in Het Sasa ne dogajajo. Kakor se zdi, pričakujejo Angličani in Francozi v najbližjem času pomoči z druge strani.

Vrhovni poveljnik v zapadni Galiciji.

DUNAJ, 17. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana poročajo: Kar se je začela naša uspešna velika ofenziva se je vrhovni poveljnik, vojni maršal nadvojvoda Friderik, v spremstvu nadvojvode prestolonaslednika Karla Frana Josipa, včeraj drugič mudil pri naših zmagovitih zaveznih četah. Dolgi železniški most čez Durnajec, ki je bil svoj čas temeljito razrušen in so ga naše vrle železniške čete zopet zgradile z brezprimernim hitrostjo, je omogočil Visokostima železniško vožnjo do kolodvora. Na kolodvoru, kjer so še popolnoma vidni učinki naših težkih topov, so sprejeli Visokosti poveljnik 4. armade, general pehote nadvojvoda Josip Ferdinand, potem okrajni glavar in predstavitelj cerkvenih in civilnih oblasti, ki so tudi tekmo ruskega gospostva zvesto vztrajale na svojih mestih. Ob tej priliki je izročil vojni maršal zmagovitemu armadnemu poveljniku nadvojvodi Francu Ferdinandu vojaški zaslužni križec I. razreda z vojno dekoracijo, ki ga mu je podelilo Nj. Veličanstvo.

Iz Tarnowega sta se odpeljala Visoka gospoda v avtomobilu najprej k postojankam ob Dunaju, ki leže na obeh straneh ceste Tarnow - Woinise, kjer je naša vrla avstrijska črna vojska pod poveljništvom polkovnika Morgensteina zvesto vztrajala cele mesece. Nato sta se vozila mimo samostana Sacre Coeur, kjer je bilo namenečeno višje rusko poveljništvo in so ga precej hudo poškodovali naši težki možnarji, do lovske hiše 412 in na višino 419 južnozgodno ob Tarnowega. Na tem kravatem torišču slavnih uspehov naše z gotovostjo zadevajoče artiljerije in junaških tirolskih cesarskih lovcev, katerih žilavost je po temeljnih in odličnih artiljerijskih pripravah vrgla močno okopanega sovražnika, sta se Visokosti mudila dalje časa. Odtod se je nadaljevala avtomobilska vožnja čez Tarnow, Pilzno, Dembico, Ropczyce v Rzeszow.

Mesto Tarnow se je svečanostno okrasilo za sprejem vojnega maršala in veselo vzklikanje šele pred kratkim izpod ruskega jarma osvobojenega prebivalstva je sprejelo najvišjega poveljnika zmagovitih zaveznih armad. Enako navdušeno in prisrčno je tekmo vojnje sprejemalo Visokosti tudi prebivalstvo vseh krajev, ki so jih Rusi večinoma močno poškodovali. Povsod, posebno v Dembici, je bilo že videti žalostne sledove ruskega vnanjštva, ki ni dovolj moglo požigati, opustoševati in pleniti. Globoko ginjena sta se Visoka gospoda zahvaljevala cesarju zvestemu, težko izkušanemu prebivalstvu na njegovem zaupanju in vztrajanju na domači grudi, ki se je z božjo pomočjo iztrgala sovražniku iz rok in sedaj gleda v lepšo bodočnost.

V Rzeszowem je prebivalstvo sprejelo nadvojvodi posebno prisrčno in ginljivo. Ob zvonjenju zvonov in navdušenih ovacijah prebivalstva sta se pripeljala na

glavni trg, kjer se je generalni polkovnik pl. Mackensen javil vojnemu maršalu, ki mu je, odličnemu voditelju zmagovitih armad, izročil vojni zaslužni križec I. razreda z vojno dekoracijo, ki ga mu je podelilo Nj. Veličanstvo. Kratka zahvalna molitev v mestni župni cerkvi in divni glasovi cesarske pesmi so zaključili to spontano sprejemno slavnost v tem mestu.

Iz Rzeszowega sta se nadvojvoda vrnila v stan vrhovnega armadnega poveljništva.

Angleški listi o položaju.

LONDON, 18. (Kor.) »Times« priznava v svojem uvodniku, da ima Nemčija danes več zaupanja v uspeh, kot v katerikoli dobi v začetku vojne. Dokler se vzdrži to razpoloženje, je Nemčija skrajno nevarna sovražnik. Vojuje se učinkovito in ekonomično. Njen inferiorni finančni položaj ni nikakor tako velika zapreka, kakor smatramo mi, kajti dočim mi razmetavamo rezerve naše finančne moči, se Nemčija vojuje bolj poceni. Toda zavezniki zaupajo v svoje večje rezerve sil, Angleška in Francoska imata ogromne rezerve moštva, ki še ni bilo v ognju in čaka danega trenutka. Njihova vojna sreča sloni v bistvu na Joffreu. Boji zadnjih dni so bile le priprave, glavnega udara Joffre se ni pričel.

LONDON, 18. (Kor.) »Daily News« podarjajo v svojem uvodniku, da Angleški ni mogoče uporabiti svojega brodovja za direktno ofenzivo proti nemški obali, da je Rusija že iz začetka imela velike težave pri oboroževanju svojih vojakov, in da trpi vsled transportnih težav. Nemški generali uporabljajo mojstrski strahovito orožje, ki ga jim nudi nemška industrija in podjetni nemški duh ter železniška mreža ob vzhodni fronti.

Angleži potrebujejo vojaštvo.

LONDON, 18. (Kor.) V gornji zbornici je izjavil lord Kitchener, da potrebuje 300.000 novincev več, da more tvoriti nove armade. Nadalje je izjavil, da ste spoznali angleška in francoska vladna, da se morejo vojniki dovoljno obvarovati proti skupnim plinom z uporabo podobnih načinov vojevanja.

Nemški zrakoplovi na Angleškem.

LONDON, 18. (Reuterjevo poročilo.) Neki pilot je javil, da je štiri milje od Northforela videl pet nemških zrakoplovov, ki so v severozapadni smeri leteli proti notranosti dežele. Videl je ognjene beske, ko so zrakoplovi metali bombe. Zrakoplovi so se pozneje morali razpršiti, kajti eden je letel ob dveh zjutraj čez Deal. Na mesto ni vrgel nobene bombe. Nad 20 bomb je padlo na sosednja polja.

Protinemsko gibanje na Angleškem.

LONDON, 17. (Kor.) Policija je ukazala vsem Nemcem, Avstrijcem in Ogorom, da morajo od 9 zvečer do 5 zjutraj ostati doma. Interniranje se nadaljuje.

Na različnih krajih je prišlo že do izgrediv. V nekaterih slučajih je bilo treba poklicati čete in izdati akte glede uporov.

Cestni železniški promet je v Londonu, izvzemši linije v arsenal Woolwich popolnoma prenehal.

Obsodba inženirja Lenoira.

BEROLIN, 17. (Kor.) Nasproti neresničnim vesti švicarskih in italijanskih listov, da so belgijskega inženirja Lenoira Nemci v Gentu ustrelili, ker ni izročil načrtov belgijskih železnic in seznamov o belgijskem železniškem materialu, ugotavlja »Norddeutsche Allg. Zeitung«, da je Lenoirja mirovno sodišče v Gentu obsodilo zato, ker je skozi mesece vsakih 10 dni pošiljal v inozemstvo vesti o nemških vojaških transportih, ki jih je (vesti) dobival od podrejenih agentov.

Angleške izgube na oficirjih.

LONDON, 17. (Kor.) Zadnji seznam o izgubah navaja imena 400 oficirjev, od katerih jih je 99 padlo.

Položaj v Italiji.

Vojno hujskanje.

BEROLIN, 18. (Cenz.) Specialni korespondent »Berliner Tageblatta« javlja iz Rima: Rim, Milan, Neapelj, Genova hočejo imeti vojno in razumniki, ki bi se hoteli na vsak način izogniti vojni, morajo gledati križemrok, ker se nočejo ponizati v hrup in agitacijo ulice. Z majhnimi demonstracijami se je pričelo in z alternativno: vojna ali revolucija, se zdi, da je da-

nes tudi ostražena tudi že večina parlamenta in prebivalstva.

Sovraštvo proti Avstriji vedno raste. Kri še ni tekla, dasiravno so v ulici via Viminale že zrasle prve barikade in je le previdnost tamkaj poveljujočega častnika preprečila nesrečo, ki bi se ne bila dala popraviti. Toda vsak čas bi znala ljudska strast, vzburkana po brezobzirnih hujskacijah in neprestanemu tisku, sežgati zadnje tramove mirovnega mosta in uničiti tridesetletno zvezo.

MILAN, 18. (Cenz.) Kralj je imel, kakor se poroča, dolg pogovor s šefom generalnega štaba generalom Cadorno, nakar je odšel le - ta k vojnemu ministru Zupelliju. Včeraj zjutraj je ogromna ljudska množica prišla pred Kvirinal. Množica je nosila zastavice v barvah držav tropsorazuma in je klicala »evviva« kralju ter ministroma Salandri in Sonninu. Klicev »evviva la guerra« ni bilo ne konca ne kraja.

Odposlanstvo milanskega intervencijonističnega odbora je včeraj sprejel v Rimu kraljevi hišni minister Mattioli in prvi krilni pobočnik kraljev, general Brusati. Odposlanstvo je izrazilo nujne želje milanskega ljudstva, da se prične vojna. Minister in adjutant sta obljubila, da takoj sporočita te želje kralju.

LUGANO, 18. (Cenz.) Pred včerajšnjim ministrskim svetom sta Salandri in Sonnino konferirala dalje časa. Nato so se sešli vsi ministri v posvetovalnici palače Boraschi. Ministri so se pripeljali v kočijah, ker so njihovi avtomobili baje že rekvirirani.

Obsedno stanje v Italiji.

RIM, 18. (Cenz.) Danes je bilo nad vso Italijo proglašeno obsedno stanje.

Francoski vozovi za prevoz italijanskih čet.

ZENEVA, 17. (Cenz.) Francoska je dala Italiji na razpolago železniške vozove za transporte čet.

Italijanski parlament.

RIM, 18. (Cenz.) Danes sklicani ministri svet je sklenil, da se otvori zbornica 20. majnika. Kakor se čuje, se skliče senat 22. t. m. Seja zbornice 20. majnika bo zelo kratka. Zbornica vzame na znanje izjavo o mednarodnem položaju in diplomatskih pogajanjih od začetka vojne pa do danes. Nadalje se predloži zbornici zelena knjiga, ki vsebuje one dokumente, ki pojasnjujejo mednarodni politični položaj od avgusta meseca pa do sedaj. Golliti je danes odputoval v Turin. Zbornice se se ne udeležijo in k besedi se ne oglasi nihče od njegove stranke.

Italijanski kralj obolel.

BERN, 18. (Cenz.) Rimski posebni poročevalec lista »Berner Tagblatt«, ki ga smatrajo za dobro poučenega, poroča, da so zadnji dogodki zelo omajali zdravje kralja Viktorja Emanuela. Kralj da trpi za nevrastenijo in je moral poklicati zdravnika.

Italija in Turčija.

CARIGRAD, 18. (Kor.) Veliki vezir je ob 4 popoldne posetil italijanskega poslanika markija Garronija.

Vojna Turčije proti tropsorazumu. Boj za Dardanele.

CARIGRAD, 18. (Kor.) Indirektno obstreljevanje odprtega mesta Madytosa ob Dardanelah 29. aprila je zahtevalo 16 človeških žrtev. Vsi usmrčeni so Grki. Poleg tega je bilo še 9 oseb ranjenih.

Drugo vojno posojilo.

DUNAJ, 18. (Kor.) Nadvojvodinja Marija Henrijeta, princezinja Hohenlohe-Schillingsfürstova, je danes napovedala podpis znatne svote za vojno posojilo. Tudi sinovi nadvojvoda Karla Stefana, nadvojvode Karel Albreht, Leon in Viljem, so podpisali znatne zneske. Nadalje med drugimi: Splošni pokojninski zavod za namene železnice na Dunaju 2 milijona, Severna železnica poldrug milijon, Delniška družba za pridelovanje oglja v Kostnici 450.000 K, poleg tega pa še 400.000 K na ogrsko vojno posojilo, dr. Izidor in viš. fin. svetnik dr. Julij Petschek dva milijona, Prva avstrijska splošna družba za zavarovanje proti nezgodam 650.000 K itd.

Dar Rdečemu križu.

DUNAJ, 17. (Kor.) Nj. ekscelenca grof Artur Henckel - Donnersmark - Bouchen na gradu Volšperku na Koroškem je ponovno daroval društvu Rdečega križa 10.000 K v avstrijskem vojnem posojilu 1915.

Občni zbor Avstrijskega kreditnega zavoda.

DUNAJ, 18. (K.) Danes se je vršil občni zbor c. kr. priv. Avstrijskega kreditnega zavoda, na katerem so bili sprejeti znani predlogi uprave. Na priitžbe nekaterih delničarjev radi prepričane odmere dividende in na vprašanje glede bodočnosti narodno-gospodarskega položaja, je ravnatelj dr. Spitzmüller med drugim odgovoril, da uprava vkljub opravičenim interesom delničarjev v sedanjem trenutku ne smatra za umestno, izplačevati večjo dividendo. Kar se tiče vprašanja nadaljnega razvoja bodočnosti narodnega gospodarstva, so opravičene najboljše nade. Narodno in državno gospodarstvo sta najtesneje spojena in izhaja iz tega dolžnost kapitalistov in varčevalcev, dati državi svoja sredstva na razpolago. Kakor je razvidno iz dosedanjih subskripcij za drugo vojno posojilo, bo uspeh sijajen ter bo dosegel najmanj uspeh prvega vojnega posojila, zlasti ker se je zaupanje v zmagoviti konec vojne po obudovanju vrednih dejanjih naše in zavezniške armade v zadnjem času močno utrdilo.

Ogrske premijske srečke.

DUNAJ, 18. (Kor.) Na današnjem zrebanju ogrskih premijskih srečk z leta 1870 je zadela glavni dobiček 200.000 kron serija 4486 št. 8, 20.000 kron serija 4555 št. 2 in 10.000 kron serija 4412 št. 46.

Pariz — Petrograd.

Če je res, da vodijo vsa pota v Rim, potem se bo potovanje iz Pariza v Petrograd via Brindisi, Solun, Niš, Sofija, Bukarešt, in Odesa zelo mnogim kot navadna fantazija. Vendar je pa to sedaj edina dovolj sigurna pot, da prispe v rusko glavno mesto in se je zato mnogo bolj poslušljivo kakor one preko Švedske, kjer ogrožajo potovanje iz Londona nemški podmorski čolni. Diplomati I. C. Balet, ki je bil odposlan v oficijalni misiji v Petrograd, je opisal to potovanje v kratkih slikah, ki jih je priobčila revija L'Opinion. Balet opisuje potovanje iz Pariza v Petrograd sledeče:

»Na potovanju primanjkuje onega komforta, na katerega smo navajeni mi Evropejci. Temu se pridružujejo pri vsakem koraku še velike težkoče: neštevilne carinske postaje, pregledovanje potnih listov, zadrževanje vlaka v majhnih postajah, povsod prenapolnjeni hoteli, neverjetno umazani in strahovito dragi, kjer se

mora pravico, da ni treba spati na cesti, plačati s cenami pariškega Grand Hotela.

Toda v vojnih časih se navadi človek obzirnosti in tuintam so tudi majhne odškodnine. Kdor je prespal par ur na Akropolisu in kdor se spomni na čarobno vožnjo od Korinta do bližine Olimpa, ta rad pozabi na vse neprijetne doživljanje.

So l u n. Glavno mesto nekdanje Tesalije je izreden emporij življenja in gibanja. Tu se provijantirajo z živežem Srbija, Rumunija in del Rusije. Provijanta in vojne materiala je na kupe v malem pristanišču, ki se ima zahvaliti za procvitavanje udeležbi Turčije na evropski vojni. Če pa bi se morda forsiralo dardanelosko vprašanje, bo postal Solun zopet brezpomembna luka, kakor poprej. Nič ni bolj slikovitega in interesantnega kakor ljudska množica po cestah: Grki, Levantinci, židje, Italijani in Španci, pravi vzorec sredozemske jezične mešanice. Francoz v Solunu jako dobro izhaja, ker je francoski jezik zelo priljubljen in naravnost oboževan. Ko je dne 20. januarja prispel v Solun francoski general Pau, je bil radi sprejema močno presenečen. Njegov avtomobil se sploh ni mogel pririti s kolodvoru, toliko je bilo ljudstva. Toda, kar se vojne tiče, so tu istočasno nje zelo blizu, pa tudi oddaljeni od nje. Blizu, ker so Dardanele takorekoč pred vrati in se prične Srbija že par kilometrov severno in ker živi vse prebivalstvo, 220.000 duš, od vojne. Daleč, ker ni nobenih sigurnih poročil o dogodkih v Franciji in na Poljskem, vsled česar se tudi najmanjše posameznosti tu razblinjajo v neskončnost.

Niš. Kdor nima v Nišu nobenih nujnih poslov, ta stori najbolje, da kolikor mogoče hitro zapusti mesto. Vse sili človeka k odhodu: skromnost in nezadostnost 3-4 restavracij, pomanjkanje postelj in sob v luknjah, ki jih imenujejo tamkaj hoteli in končno brezprimerna monotonost. Najzalogostnejši prizori pa so vsekakor na kolodvoru. 25 vagonov zasedejo potniki kar z naskokom; vojniki, ki se vračajo na fronto, blesirani, kmetje, in trgovci, vse to se drenja naprej, večina seveda brez voznih listkov. K sreči izstopi večina na posameznih postajah in v Pirotu, obmejni postaji, jih ostane komaj tucet v vlaku. Tamkaj se nahaja utrjeno srbsko taborišče nasproti bolgarskemu Caribrodu. Zdelo se mi je kakor da se na obeh straneh močno opazujejo.

Bukarešt. Komaj se prispe semkaj, se pokažejo takoj čisto nove slike. Slovanski značaj dežel, skozi katere smo potovali in ki se izražajo še v slogih hiš, izginjeva. Od Giurgin naprej se že kaže vpliv latinske kulture.

Ob desetih zvečer je, ko smo prispeli na severni kolodvor v Bukareštu. Reklo se mi je, da se nahajam v mestu s 300.000 prebivalci, bogatim na hotelih. Toda vozil sem se nad eno uro z avtomobilom, predno sem našel sobo. Zadolžil sem se z majhno sobico v Grand Hotel du Lovre. Cena sama močno spominja na istoimenski hotel v Parizu. Iz Bolgarije, Turčije in Rusije je tu polno bogatašev, ki so jih privabile krasote rumunske prestolnice, ki je v marsičem podobna Parizu.

Tekom svojega bivanja v Bukareštu pa sem opazil, da ima to prenapolnjenje še druge vzroke. Rumunija je, čeprav nevtralna, obkoljena od vseh strani. V sled težko pri importu in eksportu je v mestu polno trgovcev, med njimi mnogo avstrijskih in nemških. Ti imajo svoje lokale, kakor kavarno »Minerva«. Po raznih opazovanjih sem prišel do prepričanja, da bo Rumunija, čeprav so njene simpatije na strani tripleentne, radi množevitilnih vzrokov, o katerih se da dovolj razpravljati, ostala nevtralna. Armada je seveda za vse slučaje pripravljena, od sanitetnega materiala, ki ga je prinesel s seboj iz zapadnih dežel dr. Costinescu, pa do kanonov, municije in vojnih financ.

Petrograd. Odšel sem iz Bukarešta ob 10 zvečer ob silnem viharju. Potniki za Ungheni so zelo številni. K sreči je bil na razpolago tudi spalni voz in tako smo prispeli končno po prijetni vožnji v Jassy.

Od Jassyja do rumunske meje je treba v zelo nerodnem vlaku preko velikega močvirja, nad katerim je vse polno divjih rac. Še predno se pride na desni breg Pruta, oblasti še enkrat pregledajo potne liste in prtljago. Do tu, od Vallorbe, Domodosole, Pireja, Soluna, grške in bolgarske meje, te formalitete nikakor niso bile nadležne. V ruskih Unghenih postane stvar drugačna. Tu smo na vojnih tleh in previdnost je mati modrosti. Pri prehodu čez rumunsko mejo izvrše rumunske oblasti

